

Názov projektu:

Meranie a zvyšovanie kvality vody v Tajovskom potoku

Autor/ka: Marta Medzihradská

Stručný popis:

Rozbory vody v Tajovskom potoku v mieste relaxačnej zóny na ulici THK. Zvyšovanie citlivosti obyvateľov na znečisťovanie prírodných vôd v meste a spájanie sa pre vyhľadávanie znečisťovateľov, pre vyzývanie príslušných úradov na intenzívnejší dialóg s občanmi a na zvýšenú pozornosť vodným tokom a plochám v meste.

Popis projektu:

Tajovský potok je súčasťou relaxačnej zóny pozdĺž ulice Trieda Hradca Králové. Zároveň s novo vybudovanou cyklotrasou, ktorá popri ňom vedie, sa zvýšil záujem o čistotu vody a úpravu dna a brehov potoka. Základom tohto projektu je odborný rozbor vody opakovaný 8-krát v priebehu predpokladaných siedmich mesiacov, predbežne určených od apríla do septembra. Miestom merania bude začiatok ulice THK, kde potok vteká do relaxačnej zóny, prípadne vyššie, v hornom toku potoka, ak to pomôže pri zisťovaní miest znečisťovania.

Výsledky meraní budú zverejňované minimálne vo viacerých facebookových skupinách, pričom súčasťou projektu bude vytvorenie minimálne jednej facebookovej skupiny, ktorá sa bude venovať komunite pozdĺž Tajovského potoka, alebo otázkam vôd v meste.

Projekt bude mobilizovať komunitu na ulici THK, ktorej relaxačná zóna neposkytuje len kontakt s potokom, ale aj veľa príležitostí pre úpravy a dopĺňanie o nové relaxačné a spoločenské prvky.

Projekt ponúkne školám účasť pri odoberaní vzoriek a bude sa snažiť sprostredkovať kontakt škôl s vodohospodárskymi odborníkmi. Získané rozbory vody budú výzvou pre žiadanie príslušných úradov a odborníkov o ich podrobnejší výklad, ako aj určenie možných príčin znečistenia a predpokladaných znečisťovateľov. Vytvorí sa príležitosť na diskutovanie o téme znečisťovania vôd v meste, kanalizačných systémov a ďalších otázok spojených s vodou, ale aj a to predovšetkým o možnostiach vyhľadávať a limitovať znečisťovateľov vody.

Cieľom projektu je zvyšovať záujem o ochranu vôd, podporiť vytváranie komunít a zblížovanie sa občanov a úradov v záujme riešenia problémov v tomto prípade s kvalitou vody v Tajovskom potoku. Následne aj s úpravou okolia toku Tajovského potoka, relaxačnej zóny na ulici THK a ďalších.

Prípravné činnosti už prebehli. Založená je facebooková skupina *Pozdĺž Tajovky* (pre možnosť aktivizovať komunitu a vyhľadávať partnerov). Podarilo sa nájsť odborného garanta aj pedagogickú podporu pre organizovanie skupinky žiakov z blízkej základnej školy. Máme aj podporu pri zverejňovaní možných znečisťovateľov a na komunikáciu s príslušnými združeniami a organizáciami.

Časový harmonogram aktivít:

1. **Porovnávacie meranie pre vyhľadávanie možných znečisťovateľov.** Plánujeme najmenej 8 X 2 (16) meraní, nad a pod predpokladaným miestom znečisťovania. Porovnanie týchto dvoch meraní ukáže, či existujú rozdiely v kvalite vody a tiež na prvky, ktoré vodu v danom úseku

znečisťujú. Podľa toho bude možné určiť, kto znečisťuje vodu a akým spôsobom. Miesta a dátumy sa prispôbia aktuálnym podozreniam, počasiu a ďalším podmienkam. Zodpovedná za merania, zverejnenie výsledkov a krátky popis vo FB skupine *Pozdĺž Tajovky* je Mgr. Lenka Balážovičová, PhD. a Mgr. Marta Medzihradská. Výstupom bude aj dokument vo Worde o jednotlivých meraniach s tabuľkami s nameranými hodnotami a porovnaniami s normami.

2. **V prípade podozrenia na znečisťovanie vody** budú možní znečisťovatelia a minimálne jeden z možných zodpovedných subjektov písomne upozornení a požiadaní o informácie, alebo prešetrovanie a nápravu. Zodpovedný je pán Ján Cimerman a Marta Medzihradská. Výstupom bude aj správa o takejto komunikácii vo FB skupine *Pozdĺž Tajovky*. (Podľa potreby plánujeme komunikovať aj s občianskymi združeniami.)
3. **Účasť mladších žiakov školského klubu ZŠ Spojová** na šiestich meraniach priamo na brehoch Tajovky (pri mostíku), skúmanie živočíchov, pozorovanie brehových porastov a následné edukačné aktivity v areáli školy. Zodpovedná je vedúca školského klubu Mgr. Jana Körtvélyesiová a odborným garantom je Mgr. Lenka Balážovičová, PhD. Priamym materiálnym výstupom edukačných aktivít bude výsledná porovnávací tabuľka jednotlivých nameraných hodnôt s normami, kolekcia fotografií, kresieb, krátkych popisov vodného toku, živočíchov, rastlín vystavených v budove školy, fotografie žiakov pri ich aktivitách a ich zverejňovanie na webovej stránke školy a v skupine *Pozdĺž Tajovky*. (Predpokladáme aj aktivity starších žiakov v prípade, že sa vytvorí prírodovedný krúžok.)
4. **Priateľské rozborý vody.** Zakúpená sada chemikálií umožňuje urobiť ďalších 28 meraní (alebo 14 porovnávacích meraní) navyše. Plánujeme ich operatívne využiť na mapovanie možných znečisťovateľov ostatných vodných tokov v meste Banská Bystrica a tiež na edukačné aktivity v prípade záujmu základných škôl. Predpokladáme spoluprácu s eko-centrom Malá Líška a so zaradením aktivity do programu Zelených sídlisk.

Miesto realizácie projektu:

Ulica Trieda Hradca Králové, prípadne iné, zatiaľ nešpecifikované.

Rozpočet projektu:

Kvantifikácia položiek	
Druh položky:	Suma v €:
Sada chemikálií s DPH + dovoz https://www.sigmaaldrich.com/SK/en/product/mm/111151	656,82
Celkový rozpočet projektu v €:	656,82

Sada chemikálií s DPH a dovozom je v cene **656,82 €**

Dobrovoľnícka činnosť navrhovateľa:

Založenie a udržiavanie tematickej facebookovej skupiny určenej problematike ochrany vody. Motivovanie záujmu o zvyšovanie kvality vody, ale aj pre prepájanie obyvateľov s verejnými inštitúciami a vytváranie sídliskovej komunity a komunity pozdĺž toku Tajovského potoka.

Informácia o prínose:

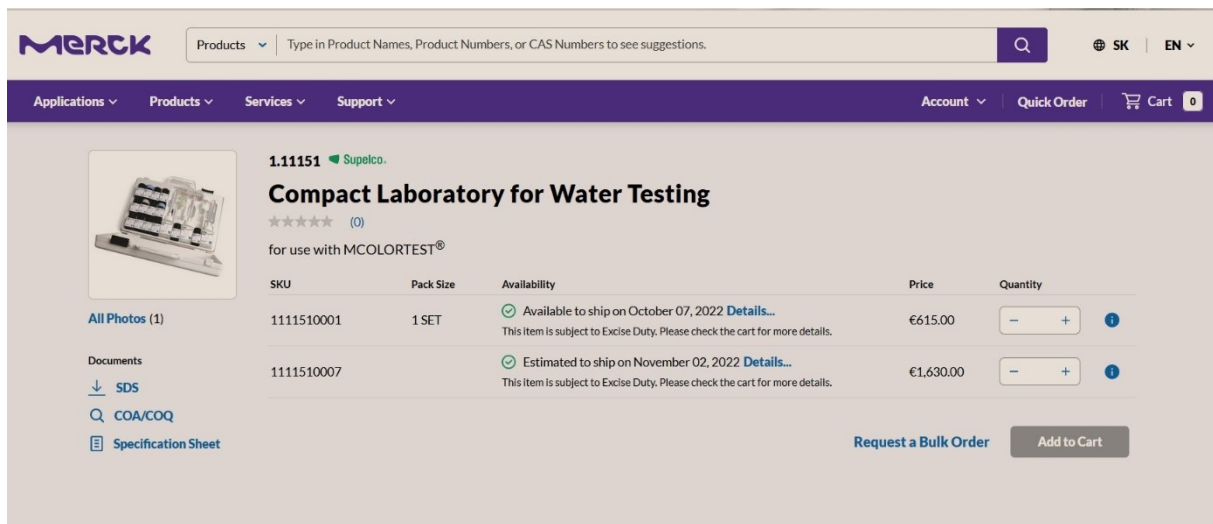
Informovanie o kvalite vody v Tajovskom potoku, motivovanie a spájanie sa obyvateľov v záujme dosiahnutia jej vyššej kvality a súčasne vytvárania mestskej komunity v blízkosti potoka.

Udržateľnosť projektu:

Zviditeľnenie problému a poskytnutie/hľadanie návodu na jeho riešenie zabezpečuje jeho udržateľnosť (vytvorený záujem, facebooková komunikácia, skúsenosti a nadviazané vzťahy s organizáciami, ktoré sa zaoberajú vodou).

PRÍLOHY:

<https://www.sigmaaldrich.com/SK/en/product/mm/111151>

The screenshot shows the product page for the Compact Laboratory for Water Testing (SKU 1.11151) on the Sigmaaldrich website. The page includes a search bar, navigation menus, and a table of product variants.

1.11151 Supelco

Compact Laboratory for Water Testing

★★★★★ (0)

for use with MCOLORTEST®

SKU	Pack Size	Availability	Price	Quantity
1111510001	1 SET	✓ Available to ship on October 07, 2022 Details... This item is subject to Excise Duty. Please check the cart for more details.	€615.00	- + ⓘ
1111510007		✓ Estimated to ship on November 02, 2022 Details... This item is subject to Excise Duty. Please check the cart for more details.	€1,630.00	- + ⓘ

[Request a Bulk Order](#) [Add to Cart](#)

Documents

- [SDS](#)
- [COA/COQ](#)
- [Specification Sheet](#)

Sada chemikálií na rozbor vody

